

Referat af 13. møde i Luftvisionen den 4. oktober 2022

Til stede: Keld Vang (online), Morten Løber, Heidi Ravnborg, Valdemar Ehlers (online), Per Winther Christensen (online), Claus Hermansen (online), Helle Bach Rungø, Kristine Raunkjær Stubdrup, Marie Louise Rementorp (online), Erik Christiansen (referent), Anne Marie Zinck (mødeleder).

Dagsorden:

1. Godkendelse af dagsorden
Dagsordenen blev godkendt.
2. Godkendelse af referat fra 12. møde i Luftvisionen den 8. april 2022
Referatet blev godkendt.
3. Udkast til ny handlingsplan for maj 2022-maj 2024 v Erik, DMT
Handlingsplanen blev gennemgået og handlingsplanen blev opdateret med forslag og kommentarer. Der foregår stadig drøftelser med nogle af parterne ift. indsatsområder - særligt det maritime område og DAPO. Der er stadig plads til nye initiativer. Handlingsplanen er et dynamisk dokument der løbende tilpasses. En revideret handlingsplan udsendes efterfølgende.
4. Status vedr. Nationalt Partnerskab for Ren Luft, herunder planlægning af workshop v Heidi, MIM
Projekter igangsat inden for brændeovne og miljøzoner i år.
Miljøzoner: Analyse om de krav, der gælder i de 5 miljøzonebyer (hvor kommuner frivilligt kan etablere miljøzoner uden at kunne dokumentere et luftproblem), kan udvides til at gælde i flere kommuner. Skal overholde EU regler på området f.eks. ift. frihandel. Analysen opererer med byer på over 25.000 og 50.000 indbyggere. Et andet projekt, der er igangsat, omhandler non-road maskiner og emissioner, men det inkluderer ikke landbrug, da den politiske aftale alene omhandler byer. Derudover er der igangsat et projekt om tjek af dieselfiltre i forbindelse med syn, bl.a. med henblik på udbedring af fejl, håndhævelse af eksisterende regler mv.
Brændeovne: Der er igangsat et nabotjek om, hvad der findes af filterteknologier på EU markedet, så det evt. vil kunne indgå i regulering af krav til brændeovne, så fx at udskiftning af brændeovne kan suppleres eller erstattes med filter.
Alle projekter har frist med udgangen af 2022. Næste skridt er, at der afholdes workshop d. 23. november 2022 mhp., hvad partnerskabet skal igangsætte i 2023-25. Partnerskabet skal mødes i januar om handleplan for afløb af budget (3 mio. 2023) + udarbejdelse af anbefalinger ift. miljøzoner og brændeovne på baggrund af de igangsatte analyser.
5. Status på revision af IED v Kristine, MIM
Forslaget til revisionen gennemgås i EU's miljøarbejdsgruppe. Arbejdet er påbegyndt under det franske formandskab og nu under det tjekkiske formandskab. Forventningen er øget fokus på at reducere emissioner til vand og luft -> skærpede grænseværdier kommer først med BAT konklusioner som vedtages løbende – ikke en del af direktivet. Nye aktiviteter kan omfatte kvæg og mindre husdyrbrug. I Danmarks husdyrbrugslov er der allerede lavet en del tiltag ift. kvæghold, hvilket Danmark fremhæver som en positiv historie for branchen. I forhold til industriområdet er der nok ikke så mange nye danske virksomheder, som bliver omfattet. I BAT konklusionerne for industrivirksomheder vil der udover NOX, svovl mv. blive mere fokus på miljøfarlige stoffer og flygtige organiske forbindelser. Der er mange flanker omkring ressourceeffektivitet, Cirkulær økonomi og affald.

Generelt er der i forbindelse med revisionen af IED fokus på PFAS. Nogle virksomheder udleder også til luften – dette kunne evt. være et emne for MUDP - f.eks. affaldsforbrændingsbranchen og galvaniseringsvirksomheder. Der er behov for innovation for at finde løsninger på dette område.

6. Fysisk besøg fra Kommissionen og medlemslande v Erik, DMT

Efter afholdelse af online Peer to Peer workshoppen blev det aftalt at undersøge muligheden for et fysisk besøg fra kommissionen til at se danske løsninger på landbrugsområdet. Der er ingen forventninger fra Kommissionen, som har sat flueben ved den online workshop, som blev afholdt. Dansk Agroindustri har fået hul igennem til det tyske marked og der foregår forskellige aktiviteter med danske løsninger. Det blev besluttet at afvente revision af direktiver, der pt. pågår, hvorefter der laves en særskilt vurdering ift. behov for afholdelse evt. tema, scope mv., så fokus ikke bliver for ensidigt på landbrugets emissioner. Det er en stor opgave. Sekretariatet i DMT er tilbage på fuld bemanning i starten af 2023. Erik tager kontakt til Carsten Møberg for at høre om status på direktiver og hvor han mener, det vil være godt at gribe fat.

7. Status vedr. energikrisen og ren luft teknologi

Iflg. Dapo er der så lange ventetider på levering af brændeovne at det er svært bare at forsyne hjemmemarkedet. Det blev besluttet at tage en bredere drøftelse af muligheder og udfordringer ifm. energikrisen på næste møde.

8. Evt.

Anne Marie sender doodle ud for næste møde.